

الی کلمه سوار بشتا و بتکم ان لا نعبد الا الله ولا نعبد الا الله
ان کلمه شهادت از حضرت یعقوب لیسوت از قال لنبی ما نعبدون من غیر
قالوا نعبد الهک و اله ابائکما لای شریک لک و علماء و عرفاء و حکماء
برین وجه اتفاق دارند و جمیع کتب بلیغ انبیا علیهم الصلوٰة والسلام
برای بیان توحید بر وجهی که بعد ازین مذکور خواهد شد میدانند و بار
میگویند که حضرت افضل البشر و خاتم الانبیا علیه و علیهم الصلوٰة
والسلام این معنی را مخفی داشتند و بدو کسی مثل حضرت ابراهیم
که الله وجه و مثل ابی هریره رضی الله عنه بیان فرمودند و در
دیگر از آنها جوین و انصار رضی الله عنهم از آن آگاه نشدند
و بر این اطلاع نهاده اند و با وجود آنکه کمال همین را میدانند و جلای
آنرا بشکر تقییری نمایند یقین که خود را بر صاحب کبریا از همه جوین
انصار ترجیح میدهند و حضرت را عامل محضتضای کریمایان
الرسول بلغ بالانزلن الیک من ربک ان لم تفعل فما لفت سائت
و کریمه فاصبح بما توهمت من انما و جردوم توحید در ایجاد است
ایجاد هر موجود ممکن را چنانچه از ذات و چه از صفات و چه از
وجه از اعراض منسوب باو تعالی برین وسط و بلا و وسط مایه
کرد و افعال عباد را چنانچه از غیر او باو بدست فایان عمل

اختلاف

اختلاف است در میان متکلمین و آنچه مذکور شد آنچه مذکور شد
حکما و محققین همین است مذکور است و جماعت و مخالفین
درین باب معتقدند و شیعانند و از بعضی متاخرین شیعان و فانی
با اهل سنت و جماعت درین باب نیز مسموع شده و چون وجود
من حیث هو غیر محض است اسناد وجودش درین حیث هو وجود
بر حکما و من کند و خود و هم در توار نیست و همچنین نسبت توار و عقاب
بر اعمال و افعال حسنه و شیوه از هر اراکلی و نتیجتضا و قدرت و شوار
حدیث خلقت مولد اللجنه و لا اله الا الله و خلق الله اولاد الله
و سلطنه لا یسال عما یفعل و جبروت الویه و کبریا لمن الملک الموم
تقیاضا ان میکند خاصه چون عمد قدرت و اختیار دارد و هر کجا
صرف مینماید و هر چند قدرت و اختیار او تا نیز در ایجاد و فعل او
ندارد یکس میداند که در حق تبار و عقاب را بقدر قدرت و اختیار
او منوط خاصه درین صورت ترتب شواب و عقاب صحیح بر افعال
عباد و محض او مناسب خواهد بود و اشکال ترتب توار و عقاب
بر افعال عباد مخصوص الورد با اهل سنت و جماعت نیست بلکه
نیز محتاج است بسوی توحید و مطالب است بحیث که در آن
از او بی اراده او بلکه با اراده الهی سودمند نیست و اگر اراده او